

Natuurhistorisch 2

Maandblad

Sprinkhanen van de Mariapeel

Eerste waarneming van de boktor
Callidiellum rufpenne in Nederland

In Memoriam

Jo Willems (1940-2018)

Zevenendertig jaar vriendschap en samenwerking samenvatten op een enkele pagina... hoe moet ik dat doen?

In één woord zou ik het nog wel kunnen en dat woord zou 'fantastisch' zijn.

Er buitelen allerhande herinneringen over elkaar heen door mijn hoofd, maar ik probeer hier een fantastisch monument voor Jo te maken, versierd met enkele verlichte momenten.

Op die manier wordt het echter wel allerverschrikkelijkst onvolledig, waarvoor bij voorbaat mijn verontschuldiging.

Die 37 jaar zijn letterlijk te nemen. Het was januari 1982, ergens in Brussel, waar Jo een lezing gaf. Ik weet niet meer hoe ik daar terechtgekomen was, maar

de naam van Jo was me wel al bekend, de persoon niet. Dat duurde tot de pauze. We stonden allebei met een kop koffie in de hand een beetje rond te drentelen en toen heb ik Jo verteld over het - toen nog zeer prille - onderzoek dat ik samen met Willy Verbeke op de Belgische Sint-Pietersberg had opgestart. "Maar dat is fantastisch" zei Jo, "dat is echt heel belangrijk".

Hij zou ons tot het einde van dat onderzoek, dat in 2018 is afgerond, door dik en dun blijven steunen. Datzelfde jaar, op een Frans colloquium over Europese kalkgraslanden, leerde ik Jo wat beter kennen. Als wetenschapper, maar dat niet alleen.

"Als jullie vanavond weer de hele avond over de NJN en de BJN gaan praten, ga ik wel ergens een sandwich zoeken." (tegen mij en Dick Verkaar).

"Jullie denken toch niet dat ik daar als aap in dat panel ga zitten, naast Géhu!?" . Professor Géhu gedroeg zich destijds nogal bullebakachtig.

En later, in Rouen, op een ander Frans congres waar we een enigszins onduidelijke rol hadden: "Ach Martine, maak je geen illusies, wij zijn hier alleen maar vanwege het exotische tintje dat we toevoegen".

Tallose keren bezochten we de Sint-Pietersberg en de Limburgse kalkgraslandreservaten, alleen, met een groep, met studenten... en dan mag ik ook alle overlegmomenten op allerhande (rare) plaatsen in Limburg of de Utrechtse Uithof niet vergeten.

Altijd was er die gedeelde passie: kalkgrasland.

Op de Berghofwei, bij de Herfstschroeforchissen:

"Weet je, Martine, sommige van die planten ken ik al langer dan mijn dochter Jorien".

Op de Thier de Nivelles, op de Belgische Sint-Pietersberg, bij de populatie Vliegenorchissen, waarover we ooit wel een onderzoekje zouden opzetten:

"Martine, hier moeten we eens bij zonsondergang komen mijmeren over kalkgraslanden en waarom ze zo belangrijk voor ons zijn". - "Zonsondergang? Dat wordt moeilijk Jo, want die helling is op het oosten gericht". - "Dan doen we dat maar eens als de zon in het oosten ondergaat."

Of nog een andere keer, ergens in het Gerendal. Op mijn vraag tot welke leeftijd je nog over prikkeldraden klautert en op kalkhellingen klimt: "Houd me maar eens tegen!" tot: "Ach, ik denk dat de ervaring op een bepaald moment wel compenseert voor je fysieke achteruitgang."

Die wijsheid, altijd.

En Jo ging achteruit. Reizen werd moeilijk, maar gelukkig was er nog de telefoon.

Tot dan, dat allerlaatste telefoontje, op zijn laatste verjaardag in augustus. Het gesprek ging wat moeizaam, moeilijk te verstaan soms. Maar toen vertelde ik Jo het goede nieuws dat Willy Verbeke en Johan den Boer ons inmiddels bijna 40-jarige onderzoek op de Thier de Lanaye zouden verderzetten...

"Fantástisch", zei Jo, op zijn bekende Jo-manier. Wat een fantastische man.

Martine Lejeune

Foto: Michiel Wallis de Vries

Colofon

DAGELIJKS BESTUUR

Harry Tolkamp (voorzitter), Rob Geraeds (vice-voorzitter), Alfred Paarlberg (penningmeester) & Frank Oelmeijer.

ALGEMEEN BESTUUR

Toon van Baal, Marian Baars, Jan-Joost Bakhuizen, Susanne Hanssen, Wouter Jansen, Stef Keulen, Pieter Puts, Victor van Schaik, Katrien de Vos-Reesink, Aidan Williams & Linda Wortel.

KANTOOR

Olaf Op den Kamp, Jeanne Cuypers & Martine Lemmens.

ADRES

Kapellerpoort 1, 6041 HZ Roermond,
tel. 0475-386470 (kantoor@nhgl.nl).
www.nhgl.nl.

LIDMAATSCHAP

€ 35,00 per jaar. Leden t/m 23 jaar € 17,50; bedrijven, verenigingen, instellingen e.d. € 105,00.
Okjen Weinreich (leden@nhgl.nl).
IBAN: NL73RABO0159023742, BIC: RABONL2U.

BESTELLINGEN/PUBLICATIEBUREAU

Publicaties zijn te bestellen bij het publicatiebureau, Marja Lenders (publicaties@nhgl.nl).
Losse nummers € 4,-; leden € 3,50 (incl. porto), themanummers € 7,-.
IBAN: NL31INGB0000429851, BIC: INGBNL2A.

KRINGEN

KRING HEERLEN

John Adams (kringheerlen@nhgl.nl).

KRING MAASTRICHT

Bert Op den Camp (kringmaastricht@nhgl.nl).

KRING ROERMOND

Math de Ponti (kringroermond@nhgl.nl).

KRING VENLO

Peter Eenshuistra (kringvenlo@nhgl.nl).

KRING VENRAY

Patrick Palmen (kringvenray@nhgl.nl).

STUDIEGROEPEN

FOTOSTUDIEGROEP

Bert Morelissen (fotostudiegroep@nhgl.nl).

HERPETOLOGISCHE STUDIEGROEP

Rick Reijerse (herpetostudiegroep@nhgl.nl).

LIBELLENSTUDIEGROEP

Jan Hermans (libellenstudiegroep@nhgl.nl).

MOLLUSKEN STUDIEGROEP LIMBURG

Stef Keulen (molluskenstudiegroep@nhgl.nl).

MOSSENSTUDIEGROEP

Paul Spreuwenberg (mossenstudiegroep@nhgl.nl).

PADDENSTOELLENSTUDIEGROEP

Henk Henczyk (paddenstoelenstudiegroep@nhgl.nl).

PLANTENSTUDIEGROEP

Olaf Op den Kamp (plantenstudiegroep@nhgl.nl).

PLANTENWERKGROEP WEERT

Jacques Verspagen
(plantenwerkgroepweert@nhgl.nl).

SPRINKHANENSTUDIEGROEP

Harry van Buggenum
(sprinkhanenstudiegroep@nhgl.nl).

STUDIEGROEP EPHEMEROPTERA, PLECOPTERA EN TRICHOPTERA

Harry Tolkamp (ept@nhgl.nl).

STUDIEGROEP ONDERAARDE KALKSTEENGROEVEN

Rob Visser (secretariaat@sok.nl).

VISSENWERKGROEP

Victor van Schaik (vissenstudiegroep@nhgl.nl).

VLINDERSTUDIEGROEP

Mark de Mooij (vlinderstudiegroep@nhgl.nl).

VOGELSTUDIEGROEP

Nicky Hulbosch (vogelstudiegroep@nhgl.nl).

WANTSENSTUDIEGROEP LIMBURG

Martine Lemmens (wantsen@nhgl.nl).

WERKGROEP DRIESTRIJK

Wouter Jansen (werkgroepdriestrijk@nhgl.nl).

ZOOGDIERENSTUDIEGROEP

Aegidia van Grinsven
(zoogdierenstudiegroep@nhgl.nl).

STICHTINGEN

STICHTING NATUURPUBLICATIES LIMBURG

Uitgever van publicaties, boeken en rapporten
(snl@nhgl.nl).

STICHTING DE LIERELEI

Projectbureau voor onderzoek van natuur en landschap in Limburg (lierelei@nhgl.nl).

STICHTING IR. D.C. VAN SCHAIK

Stichting voor het beheer van onderaardse kalksteengroeve Limburg, Postbus 2235,
6201 HA Maastricht (vanschaikstichting@nhgl.nl).

STICHTING NATUURBANK LIMBURG

Stichting voor het beheer van waarnemingen van het NHG (natuurbank@nhgl.nl).

NATUURHISTORISCH M A A N D B L A D

REDACTIE Olaf Op den Kamp (hoofdredacteur), Phlip Bossenbroek, Henk Heijligers, Jan Hermans, Ton Lenders, Gerard Majoor (eindredactie), Guido Verschoor & Marc en Anita Poeth (redactie-assistenten) (redactie@nhgl.nl).

RICHTLIJNEN VOOR KOPIJ-INZENDING

Diegenen die kopij willen inzenden, dienen zich te houden aan de richtlijnen voor kopij-inzending. Deze kunnen worden aangevraagd bij de redactie of zijn te bekijken op www.nhgl.nl.

LAY-OUT & OPMAAK

Van de Manakker, Grafische communicatie, Maastricht (mvandemanakker@xs4 all.nl).

EDITING SUMMARIES

Jan Klerkx, Maastricht.

DRUK

Grafiegroep Zuid, Swalmen.

copyright Auteursrecht voorbehouden. Overname slechts toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie.

ISSN 0028-1107

provincie limburg
gesubsidieerd door de Provincie Limburg

